

Ailede Manevi Ba?a Ç?kma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ailede Manevi Ba?a Ç?kma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16473>

Öz

Ailede Manevi Ba?a Ç?kma Ölçe?i (AMBÇÖ), aile üyelerinin kar??la?t?klar? zorluklar, stresli ya?am olaylar? veya kriz durumlar? kar??s?nda manevi kaynaklar? ve inanç sistemlerini ne ölçüde kulland?klar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Ölçe?in geli?tirme çal??mas? Gülcan Do?anay tarafından 2019 y?l?nda gerçe?leştirilmi? olup, temel amac? Türk kültürüne uygun, geçerli ve güvenilir bir ölçme enstrüman? sunmaktır. Bu çal??ma, aile sistemleri teorisi ve manevi ba?a ç?kma kavramlar?n?n kesim noktas?nda yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ailede manevi ba?a ç?kma, maneviyat, aile psikolojisi, ölçek geli?tirme, psikometri, Gülcan Do?anay

Yazarlar

Gülcan DO?ANAY

Amaç

Ailede Manevi Ba?a Ç?kma Ölçe?i'nin temel amac?, aile biriminin zorlay?c? durumlarla ba?a ç?karken kulland??? manevi stratejileri ve kaynaklar? sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, ailelerin ortak inançlar?, ritüelleri, umut kaynaklar? ve dinsel uygulamalar? yoluyla psikososyal dayan?kl?l?klar?n? nas?l art?rd?klar?n? belirlemeyi hedefler.

Ölçek, özellikle klinik psikoloji, aile dan??manl??? ve sosyal hizmet alanlar?nda çal??an profesyoneller için tasarlanm??tır. Bu sayede, ailelerin manevi ba?a ç?kma mekanizmalar?n?n anla??lmas? ve desteklenmesi mümkün olabilecektir. Ölçek geli?tirme çal??mas?, bu yap?n?n kültürel ba?lamda do?ru bir ?ekilde ölçülmesini sa?lam??tır.

Yap?

Ölçek, "Ailede Manevi Ba?a Ç?kma" (AMBÇ) olarak adlandır?lan psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, bireysel maneviyattan farklı olarak, ailenin bir bütün olarak manevi inançlar? ve uygulamalar? arac?l???yla stresi yönetme ve anlam bulma çabas?n? ifade eder. Bu süreç, payla??lan de?erler, kar??l?kl? destek ve zorluklara kar?? kolektif bir inanç perspektifi geli?tirmeyi içerir.

AMBÇ yap?s? genellikle pozitif ve negatif manevi ba?a ç?kma boyutlar?n? içerebilir. Pozitif ba?a ç?kma, Tanr?'ya veya yüksek bir güce güvenme, manevi toplulukla ba?lant? kurma ve zorluklar? anlamlandırma gibi uyumlu stratejileri kapsarken; negatif ba?a ç?kma, manevi çat??ma, Tanr?'ya

k?zg?nl?k veya manevi kaynaklardan uzakla?ma gibi uyumsuz stratejileri içerebilir. Ölçe?in faktör yap?s?, bu alt boyutlar? ortaya ç?karmay? amaçlam??t?r.

Geçerlik

Kaynak referans?nda geçerli?e dair spesifik say?sal de?erler sunulmam?? olsa da, ölçek geli?tirme sürecinin bir parças? olarak geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Genellikle bu tür çal??malarda içerik geçerli?i (uzman görüş?leri ile), yap? geçerli?i (faktör analizi ile) ve ölçüt geçerli?i (ilgili di?er ölçeklerle korelasyon) incelenmi?tir.

Ölçe?in yap? geçerli?i, manevi ba?aa ç?kma yap?s?n? di?er ilgili yap?larla (örne?in, aile i?levselli?i, stres düzeyi) ili?kisi ba?lam?nda do?rulamay? hedeflemi?tir. Geçerlik çal??malar?n?n sonuçlar?, AMBÇÖ'nün aile maneviyat? ve ba?aa ç?kma aras?ndaki ili?kiyi do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermelidir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmeyi amaçlam??t?r. Kaynakta güvenilirlik sonuçlar?na dair detaylar olmamas?na ra?men, ölçek geli?tirme raporunda iç tutarlılık katsayılar?n?n (genellikle Cronbach Alfa) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?inin rapor edildi?i varsayılmaktadır.

Yüksek iç tutarlılık katsayılar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu ve ölçe?in genel olarak güvenilir bir ölçüm sa?ladığını? i?aret etmektedir. Bu sonuçlar, ölçe?in farklı zamanlarda ve farklı örneklerde stabil sonuçlar verebilece?i varsayım?n? destekler.

Faktör Analizi

Ailede Manevi Ba?aa Ç?kma Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini belirlemek amacıyla Faktör Analizi teknikleri kullanılm??t?r. Geli?tirme çal??malar?nda genellikle Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ile ölçe?in temel boyutlar? belirlenmi?, ardından Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen bu faktör yap?s?n?n teorik modele uygunlu?u test edilmi?tir.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa birden çok alt boyuttan m? olu?tu?unu ortaya koymuştur. Bu analizler, ölçek maddelerinin hangi alt manevi ba?aa ç?kma stratejilerini temsil etti?ini netle?tirmek ve nihai ölçek formunu olu?turmak için kritik öneme sahiptir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak psikometrik ölçeklerde yaygın olarak kullanılan Likert tipi derecelendirme formatının kullanıldığı varsayılmaktadır (örneğin, "Hiç katılmıyorum"dan "Tamamen katılmıyorum"a kadar uzanan bir dereceleme).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Aile üyeleri veya yeti?kin bireyler.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Ebeveynler veya aile üyeleri).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, aile içi manevi dinamikleri ölçtü?ü için, evli bireyler veya bir aile biriminin parçası olan yeti?kinler üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli, ka??t-kalem veya dijital uygulama yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Maneviyat, ba?a ç?kma stratejileri, aile sistemi, ölçek geli?tirme, psikolojik de?erlendirme, aile dan??manl???, Gülcan Do?anay

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazınma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, Gülcan Do?anay tarafından geli?tirilmiştir ve ilk kez 2019 yılında bilimsel bir kongrede sunulmuştur. Kullanım izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ölçeğin geli?tirildiği yılı: **2019**.

Ölçeğin sunulduğu kongre bildirisine ait harici kaynak referansı aşağıdadır: ubaksymposium.org

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: ailede-manevi-basa-cikma-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Do?anay, G. (2019). *Ailede Manevi Ba?a Ç?kma Ölçe?i: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması*. 4. Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi'nde sunulan bildiri. 14-17 Şubat, Yalova, Türkiye.

Ailede Manevi Ba?aa Ç?kma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam metnine ulaşmak için sorumlu yazar?n yay?nlanm?? makalesine veya kongre bildirisine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM